

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 21 decembrie 2020 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, de avocatul Artiom Eni în numele inculpatului

Nistor Dragoș xxxx.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>31.01.2020 – 21.12.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>11.01.2021 – 10.02.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>16.04.2021 – 17.05.2021.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 21 decembrie 2020, procesul penal în privința lui Nistor Dragoș, învinuit în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, a fost încetat pe motiv că fapta comisă constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În temeiul art. 30 Cod contravențional, Nistor Dragoș a fost **liberat de răspundere contravențională**, în legătură cu expirarea termenului de aplicare a sancțiunii contravenționale.

2. Instanța de fond a constatat că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 03.01.2020 și rechizitoriului din 09.01.2020, Nistor Dragoș este învinuit că, la 22 ianuarie 2016, aproximativ orele 02:00, aflându-se în serviciu, în calitate de agent de pază al restaurantului "Xxxx", situat pe str. Xxxx, mun. Chișinău, urmărind scopul manifestării superiorității și bravurii față de vizitatorul localului, Nogai Sergiu, manifestând o lipsă de respect față de societate și încălcând în mod grosolan ordinea

publică, *în momentul în care acesta, forțat a fost scos afară din restaurant, deținând asupra sa un balon cu gaze lacrimogene, fără niciun motiv l-a utilizat împotriva lui Nogai S., stropindu-l direct în ochi în repetate rânduri, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 10 ianuarie 2017, fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară.*

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Instanța a reținut că examinarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatului, anunțat în căutare prin încheierea din 14.09.2020, potrivit art. 321 alin. (2) pct.1) Cod de procedură penală.

Examinarea cauzei a avut loc și în lipsa părții vătămate, Nogai Sergiu, care nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fiind legal înștiințat.

Fiind audiat în calitate de învinuit, inculpatul nu a recunoscut vina.

În ședința de judecată au fost cercetate următoarele probe:

procesul verbal de audiere a părții vătămate Nogai Sergiu, care a declarat că seara, se afla în localul "Xxxx", situat pe xxxx, împreună cu cunoscutul său, Coșula Ghenadie. Au servit bere. În local erau mai multe companii, fiind ocupate în jur de 4-5 mese. Au dansat împreună cu 2-3 domnișoare. Pe la orele 02:00, s-a dus la WC. La întoarcere, la ușa de la intrare în sală, a fost întâmpinat de doi paznici. Unul din ei i-a spus că nu-i permite să intre în sală din cauza că el dansează cu fete. Apoi, unul din cei doi, l-a luat în brațe și l-a scos din local, iar cel de-al doilea paznic, care a ieșit și el afară din urma lor, în momentul în care primul îl ținea și-l scotea din local, fără niciun motiv, pe neprins de veste, l-a stropit direct în ochi cu gaze lacrimogene. Imediat a simțit dureri puternice în ochi, cerând ajutor și strigând că nu vede. De durere a căzut jos. Când încerca să se ridice în picioare, a auzit cum cineva i-a spus să deschidă ochii și repetat a fost stropit cu gaze lacrimogene în ochi, de la care și mai tare a simțit dureri. Continuând să rămână jos, culcat și târându-se, s-a apropiat de un pâlț de zăpadă cu care a început să se spele pe față. După aceasta, s-a apropiat Ghenadie, pe care l-a rugat să-l ajute să se ridice și să meargă la spital. Nu a opus rezistență celor doi paznici, nu i-a înjurat, nu le-a dat niciun motiv ca să nu-i permită să intre în local și cu forța să fie scos afară. A fost stropit și prima dată și a doua oară de una și aceeași persoană, adică de inculpat;

declarațiile martorului Coșula Ghenadie, că împreună cu Nogai Sergiu au mers la cafeneaua "Xxxx". Au servit o șampanie și câte o bere, se distrau. La un moment dat, Sergiu a dispărut. A achitat consumația, după care a ieșit afară și l-a găsit jos, în zăpadă. Acesta se ținea de ochi și striga că nu poate să vadă, deoarece cineva din paznici i-a dat cu gaz lacrimogen în ochi. Au plecat la urgență, ulterior la spital.

Prin "încălcarea grosolană a ordinii publice" se înțelege săvârșirea unor acțiuni

intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice, prin necuviință, neobrăzare, comportarea persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice. Astfel, trăsătura esențială a infracțiunii de huliganism este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate.

Inculpatul activa în calitate de gardian al clubului "Xxxx", astfel având obligația funcțională de a asigura ordinea în incinta localului, având în vedere specificul acesteia.

Partea vătămată, la etapa urmăririi penale a declarat: "*când se întorcea de la baie, la ușa de la intrare a fost stopat, din motive necunoscute, de către doi paznici ai localului. Unul din cei doi paznici l-a luat în brațe și l-a dus aproximativ 3-4 m., până când a fost scos din local, iar cel de-al doilea paznic, care a ieșit și el afară din urma lor, în momentul în care primul îl ținea în brațe și îl scotea din local, l-a stropit direct în ochi cu gaze lacrimogene*".

Astfel, nu s-a reținut elementul de încălcare a ordinii publice de către inculpat. Or, ***acesta doar a scos din local partea vătămată.*** Deci, nu s-a atestat că a fost perturbată activitatea localului sau au fost puse în situație incomodă alte persoane aflate în incinta localului.

Din materialele cauzei, ***nu s-a atestat că inculpatul a fost dotat la locul de muncă cu gaz lacrimogen.***

Partea vătămată nu a fost internată în spital, a primit îngrijiri medicale și a plecat acasă, iar potrivit materialelor cauzei în coroborare cu declarațiile părților, acțiunile în cauză au avut loc în lipsa careva persoane.

Astfel, ***faptul că inculpatul l-a stropit cu gaze lacrimogene*** nu presupune și reținerea în acțiunile ultimului a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

În cauză, ***acțiunile principale nu au fost comise de inculpat.***

Acuzarea nu a prezentat probe incontestabile că ***prin acțiunile inculpatului de scoatere a părții vătămate din local*** a fost încălcată în mod grosolan ordinea publică, deci, nu a fost realizată acțiunea principală a faptei, adică încălcarea grosolană a ordinii publice, care constituie un semn obligatoriu care întregește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal.

Astfel, potrivit declarațiilor părții vătămate Nogai S., când a fost scos afară din local, Nistor D. l-a stropit direct în ochi cu gaze lacrimogene. După aceasta, partea vătămată a simțit dureri puternice în ochi. În momentul în care, el a încercat să deschidă ochii, repetat a fost stropit cu gaze lacrimogene, de la care a simțit o durere și mai puternică în ochi.

Apreciind declarațiile părții vătămate în coroborare cu declarațiile martorului Coșulă Ghenadie și probele scrise din dosar, se conchide că ***fapta inculpatului constituie*** o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale, adică ***vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.***

Declarațiile părții vătămate au coroborat cu declarațiile martorului Coșulă Ghenadie, cât și cu raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 11 ianuarie 2017, potrivit căruia ***lui Nogai S. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică*** de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă ***în rezultatul***

acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară.

Prin urmare, vinovăția inculpatului este dovedită anume în săvârșirea contravenției prevăzute de alin. (2) art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale, adică vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.

În acest caz, urmează a recalifica acțiunile inculpatului de la art. 287 alin. (3) Cod penal la alin. (2) art. 78 Cod contravențional, și anume conform elementelor: **”Nistor Dragoș, la 22 ianuarie 2016, aproximativ orele 02:00, aflându-se în serviciu, în calitate de agent de pază al restaurantului ”Xxxx”, situat pe str. Xxxx, mun. Chișinău, l-a scos forțat pe Nogai Sergiu din restaurant, deținând asupra sa un balon cu gaze lacrimogene, l-a utilizat împotriva lui Nogai S., stropindu-l direct în ochi, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 10 ianuarie 2017, fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară”.**

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Liliana Beșliu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executare și cu încasarea în beneficiul lui Nogai S. a prejudiciului material în sumă de 3500 lei și în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 57 lei.

Apelantul a invocat că, instanța de fond incorect a apreciat probele administrate de organul de urmărire penală.

În susținerea învinuirii, acuizarea a prezentat următoarele probe:

declarațiile părții vătămate Nogai Sergiu, că în seara zilei de 21.01.2016, el s-a aflat în localul ”Xxxx”, situat pe xxxx, împreună cu cunoscutul său, Coșulă Ghenadie. Aici au servit băuturi alcoolice, inițial bere, după care au comandat o sticlă de șampanie. În local erau mai multe companii, fiind ocupate în jur de 4-5 mese. Pe parcurs ei au dansat împreună cu 2-3 domnișoare. Mai apoi, aproximativ pe la orele 02:00, Nogai S. s-a dus la WC, iar Ghenadie a rămas la masă. La întoarcere, în momentul în care a vrut să intre în sală și să se așeze la masă, la ușa de la intrare în sală a fost întâmpinat de doi paznici, care în acea seară s-au aflat mereu în local, unul din ei i-a spus că nu-i permite să intre în sală din cauza că el dansează cu fete. Apoi, unul din cei doi l-a luat pe Nogai S. în brațe și l-a dus aproximativ 3-4 m, până când a fost scos din local, iar cel de-al doilea paznic, care a ieșit și el afară din urma lor, în momentul în care primul îl ținea și-l scotea din local, fără niciun motiv, pe neprins de veste, l-a stropit direct în ochi cu gaze lacrimogene. Imediat după aceasta, Nogai S. a simțit dureri puternice în ochi, cerând ajutor și strigând că nu vede. De durere el a căzut jos, iar în momentul în care încerca să se ridice în picioare, a auzit cum cineva i-a spus să deschidă ochii, care-l dureau și el repetat a fost stropit cu gaze lacrimogene în ochi de la care și mai tare a simțit dureri în ochi, a continuat să rămână jos, culcat și târându-se s-a apropiat de un pâlcc de zăpadă cu care a început să se spele pe față. După aceasta, de el s-a apropiat și Ghenadie, pe care l-a rugat să-l ajute să se ridice și să meargă la spital. Nogai S. a explicat că el nu a opus rezistență celor doi paznici, nu

i-a înjurat și nu le-a dat nici un motiv ca să nu-i permită să intre în local și cu forța să fie scos afară. Nogai S. a explicat că el a fost stropit și prima dată și a doua oară de una și aceeași persoană pe nume Nistor D. Totodată, el nu cunoaște dacă acțiunile celor doi paznici au fost coordonate între ei și anume dacă cel care l-a scos în brațe din local, a cunoscut și intenționat l-a ținut ca cel de-al doilea să-l stropească cu gaze lacrimogene. El nu a auzit ca cel de-al doilea paznic să-i fi spus inculpatului să-l stropească cu gaze lacrimogene sau că el îl ține, iar primul să-l stropească cu gaze lacrimogene;

declarațiile martorului Coșula Ghenadie, că în una din zile ale lunii ianuarie 2016, la o zi de naștere, el a făcut cunoștință cu Nogai S., cu care, tot în aceeași seară au plecat să se distreze în continuare în localul "Xxxx". Aflându-se în local, au servit o sticlă de șampanie, apoi câte o bere. La un moment a depistat lipsa lui Nogai S., crezând că acesta a plecat și l-a lăsat pe el să achite pentru masă. Astfel, după ce s-a achitat, Coșula G. a ieșit afară din local, unde l-a și găsit pe Nogai S., stând jos, l-a pământ și care se spală pe față cu zăpadă, cerând ajutor și strigând că-l dor ochii. Întrebându-l pe Sergiu ce s-a întâmplat, acesta i-a răspuns că paznicii localului l-au stropit cu gaze lacrimogene. Martorul a declarat că în acest moment, Nogai S. se afla de unul singur afară. După aceasta, el a chemat un taxi și l-a însoțit până la spitalul "Sf. Treime", iar de acolo, la spitalul de urgență.

Nu-și amintește dacă între Nogai S. și alți clienți ai localului sau paznicii localului au existat careva conflicte. În afară de el și Nogai S., în local se mai aflau în jur de 10 persoane, fiind în total 4-5 mese ocupate. După dans, el a venit la masă, însă Nogai S., în acest moment nu se mai afla la masă. La început ei au servit o sticlă de șampanie, după, câte o sticlă de bere, iar pe parcurs au dansat, fiecare fiind în voia sa. Abia în momentul în care el a plecat la baie, iar de aici a ieșit afară să vadă unde se află Sergiu, l-a găsit jos, stând în genunchi și ținându-se cu mâinile de ochi și strigând că nu vede. Lângă el, în acest moment nu se afla nimeni. El a ieșit afară de unul singur, cu scopul să vadă unde este Sergiu. El nu a văzut când anume Sergiu a ieșit afară, dacă a ieșit singur sau a fost scos afară cu forța de către paznici. El nu a văzut acest moment. Cunoaște că Nogai S. a dansat împreună cu niște fete și doar atât. Dacă a încercat să facă cu ele cunoștință, lui nu-i este cunoscut. Referitor la comportamentul lui Nogai S. din acea seară, acesta era liniștit, se comporta corect cu cei din jur și nu era agresiv. Deja ulterior, din discuțiile pe care le-a avut cu Nogai S. referitor la acest caz, lui i-a devenit cunoscut faptul că ultimul a fost stropit cu gaze lacrimogene doar de către un paznic. Nu a cunoscut că în acest incident a mai fost implicat încă un paznic și nici Nogai S. nu i-a spus despre aceasta;

declarațiile martorului Chironeț Victor, că fiind audiat în calitate de învinuit, iar prin ordonanța din 03.01.2020, fiind scos de sub urmărire penală, a declarat că la începutul anului 2016, luna ianuarie, el a fost angajat pe un termen de probă de 3 săptămâni în calitate de paznic în restaurantul "Xxxx", cu sediul str. xxxx. Astfel, în una din zile, când era în serviciu, fiind împreună cu colegul, Nistor D., ora fiind aproximativ 23.00 – 00.00, în momentul în care el se afla la intrare în hol, l-a observat pe Nistor D., care îi scotea pe doi clienți din sală și anume pe doi băieți, unul de statură înaltă, iar al doilea de statură mai mică. Până atunci, Nistor D. le-a făcut observație celor doi de mai multe ori, care se aflau împreună la o masă și din spusele lui Nistor

D., făceau probleme la niște persoane de la masa vecină. Astfel, în momentul în care ultimul îi scotea pe cei doi, care la rândul său se revoltau și se împotriveau, Nistor D. i-a scos afară din local, iar Chironeț V. l-a ajutat și i-a deschis ușile, iar după, Nistor D. l-a rugat să-l ajute și să-l scoată pe unul din cei doi. Astfel, Chironeț V. l-a luat de mână pe cel de statură mai înaltă și a ieșit cu el afară, fără să aplice forța și nici acel bărbat nu s-a împotrivit, a ieșit benevol afară din local, iar din urma sa, tot atunci a ieșit și inculpatul cu cel de-al doilea, de statură mai joasă. Mai apoi, după ce l-a lăsat pe cel de statură înaltă, Chironeț V. a intrat înapoi în local, stând la ușa de la intrare, însă continua să urmărească peste geam ce se întâmpla afară. El nu a văzut ca cineva să-l fi stropit pe unul din cei doi băieți gălăgioși cu gaze lacrimogene. Mai apoi, peste aproximativ 15 min., după ce ei i-au scos pe cei doi afară, a venit și poliția, care i-a luat pe cei doi și a plecat. Paznicilor li se elibera câte un balonaș cu gaze lacrimogene pe perioada serviciului, lui însă nu i s-a eliberat, din motiv că era angajat în termen de probă. Nu cunoaște dacă Nistor D. în acea seară avea la el balonaș cu gaze, dar admite că ar fi putut să dețină, însă dacă ultimul a folosit gaze lacrimogene, el nu cunoaște. Balonașele cu gaze se aflau într-un safeu, care la rândul său se afla în vestiarul din sala de banchete, iar cheile de la safeu erau la administrator, care elibera cheia paznicilor care intrau în serviciu. În safeu, în afară de balonașele cu gaze lacrimogene se afla un baston de cauciuc și o telecomandă pentru chemarea în caz de urgență a paznicilor de la "Bercut";

plângerea lui Nogai S. din 05.02.2016 privind atragerea la răspunderea penală a persoanelor necunoscute, paznici ai restaurantului "Xxxx", situat pe adresa mun. Chișinău, str. Xxxx, care la 22.01.2016, aproximativ orele 02:00, fără niciun motiv l-au stropit în ochi cu gaze lacrimogene, în rezultatul căruia fiindu-i provocate arsuri la ambii ochi;

raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 11.01.2017, conform căruia lui Nogai S. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară;

procesele verbale de confruntare, efectuate între partea vătămată Nogai S. și învinuitul Nistor D., în cadrul cărora partea vătămată și-a menținut declarațiile sale și a insistat asupra faptului că Nistor D. este persoana care, fără niciun motiv, a utilizat în privința sa gaze lacrimogene.

Astfel, concluzia instantei este greșită privind încetarea procesului penal în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție de tragerea la răspundere contravențională.

Or, în cadrul cercetării judecătorești a fost stabilită existența infracțiunii: "Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății".

Prin acțiunile săvârșite, Nistor D. a încălcat ordinea publică. Ca obiect juridic special suplimentar poate fi viața și sănătatea, cinstea și demnitatea, libertatea persoanei și dreptul de proprietate.

Delimitarea dintre huliganism ca infracțiune penală și huliganism ca o simplă contravenție administrativă se face ținându-se cont de gravitatea încălcării ordinii publice, care se determină prin cumulul circumstanțelor cauzei, inclusiv locul și metodele săvârșirii faptelor ilicite, intensitatea, durata lor.

Prin urmare, latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni active. Acțiuni de huliganism pot fi diverse și intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Se consideră huliganism însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe acele acțiuni huliganice în procesul cărora au fost cauzate lovituri, bătăi sau altă violență care s-a soldat cu cauzarea intenționată sau din imprudență a vătămarilor neînsemnate, ușoare sau medii, precum și cu cauzarea din imprudență a vătămarilor corporale grave sau decesul victimei.

Astfel, instanța a admis neîntemeiat versiunea inculpatului, că nu a comis infracțiunea incriminată și că nu este vinovat în infracțiunea incriminată conform art. 287 alin. (3) Cod penal, însă a comis o contravenție.

Apreciind obiectiv și la justa valoare cumulul de probe în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, conchide că sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și au confirmat pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

3.1. Avocatul Artiom Eni a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Apelantul a indicat că, argumentele trasate de prima instanță asupra obiectului învinuirii nu sunt concludente cu împrejurările și probele examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Probatoriul cercetat în ședința de judecată nu au confirmat motivele reținute de prima instanță în partea ce ține de constatarea în acțiunile inculpatului a semnelor constitutive ale contravenției prevăzute în art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

La caz, instanța de fond și-a întemeiat concluziile sale potrivit declarațiilor părții vătămate Nogai S., apreciindu-le ca având un rol determinant, fără a le corobora în procesul aprecierii acestora cu declarațiile lui Nistor D., deși circumstanțele indicate de ultimul au descris o altă situație de fapt, pe care procurorul contrar art. 19 alin. (3), 100 alin. (1) Cod de procedură penală nu a examinat-o la faza urmăririi penale, cu toate că normele enunțate obligă acuzarea să administreze probe atât în defavoarea, cât și în favoarea acuzatului, și fără a ține cont de standardele de probațiune a vinovăției.

Mai mult ca atât, contradicțiile esențiale între declarațiile lui Nistor D. și Nogai S. nu au fost înlăturate prin confruntările efectuate la urmărirea penală, procesele-

verbale ale acestora fiind cercetate conform art. 373 Cod de procedură penală, ceea ce nu a permis instanței să aprecieze declarațiile părții vătămate ca fiind determinante.

Acuzarea nu a asigurat prezența părții vătămate, astfel ca să fie posibilă audierea nemijlocită a acesteia de către instanța de judecată, pentru ca instanța să testeze credibilitatea acestuia. Or, reiterând cele indicate *supra*, declarațiile părții vătămate și cele ale acuzatului administrate la urmărirea penală au fost total contradictorii, iar jurisprudența CtEDO pune semn de egalitate între acestea, respectiv declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală, citite în ședința de judecată, nefiind susținute de alte probe, nu puteau fi puse baza sentinței.

Totodată, probe în vederea demonstrării faptului că Nistor D. a cauzat vătămări corporale lui Nogai S., cu o conotație penală sau contravențională nu erau, iar, contrar celor stabilite de prima instanță, adevărul descris de inculpat, s-a confirmat prin declarațiile martorului acuzării Coșulă Ghenadie, care a declarat instanței, ”că nu a văzut cine l-a stropit în ochi pe Nogai S. cu gaze lacrimogene, iar când a ieșit afară din local și l-a văzut pe Nogai S., a observat că afară mai erau oameni care venise la cafenea”.

Prin urmare, declarațiile inculpatului au coroborat cu datele administrate la materialele cauzei penale prin documentul provenit de la administrația ”Xxxx”, potrivit căruia s-a adus la cunoștință că agenții de pază a localului ”Xxxx” nu dispuneau de gaze lacrimogene în dotare, document cercetat în ședința de judecată în ordinea art. 373 Cod de procedură penală.

Cu toate acestea, instanța de fond a stabilit că, din materialele cauzei nu s-a atestat că inculpatul să fi fost dotat la locul de muncă cu gaz lacrimogen, iar acțiunile principale nu au fost comise de inculpat, or, acuzarea nici nu a prezentat probe în vederea susținerii învinuirii, aplicând principiul ”in dubio pro reo”.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că, inculpatul nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare prin încheierea judecătoreștii Chișinău din 14.09.2020, în baza căreia a fost pornit dosarul de căutare nr. xxxx de către Inspectoratul de poliție Râșcani.

Partea vătămată nu s-a prezentat, fiind întreprinse măsuri de înștiințare despre locul, data și ora examinării cauzei penale.

Totodată, la pronunțarea sentinței, ***instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept***, just a ajuns la concluzia că, inculpatul a săvârșit contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale, adică vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.

În cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat infracțiunea de huliganism în acțiunile lui Nistor D. prin prisma codului penal, or, în acțiunile ultimului sunt prezente elementele constitutive ale contravenției prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Din declarațiile părții vătămate și a martorului, nu a rezultat că, Nistor D. a manifestat lipsă de respect față de societate și a încălcat în mod grosolan ordinea publică, or, pentru a fi întrunite elementele infracțiunii de huliganism, este necesar obligatoriu prezența calificativului dat, iar în cazul dat, inculpatul nu a manifestat

careva acțiuni de perturbare a liniștii de conviețuire în societate, prin necuviință, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei sau suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc.

Acțiunile inculpatului nici de cum nu urmau a fi plasate prin prisma legii penale, dat fiind faptul că norma de drept incriminată acestuia prevede expres - încalcă grosolan ordinea publică, ***însoțite de aplicarea violenței*** asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, indice calificativ ***ce lipsește în speță***.

În sensul dat, din declarațiile părții vătămate a rezultat că, la momentul ***când era scos din cafenea, el a fost stropit și prima dată și a doua oară, de una și aceeași persoană***, pe nume Nistor Dragoș. Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 11 ianuarie 2017, lui Nogai S. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca ***vătămare ușoară***.

Astfel, prin acest raport de expertiză s-a dovedit faptul că leziunile corporale au fost provocate în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate, or, raportul dat coroborează atât cu declarațiile părții vătămate Nogai S., cât și cu declarațiile martorului Coșula G.

Documentul provenit de la administrația "Xxxx", că agenții de pază a localului nu dispun de gaze lacrimogene în dotare, nu constituia temei de achitare a inculpatului, în contextul în care, deși, Nistor D. nu a fost dotat la locul de muncă cu gaz lacrimogen, aceasta nu înseamnă că de facto, el nu ar fi avut gazul lacrimogen, or, partea vătămată direct a indicat la inculpat, care l-a stropit de câteva ori cu gazul lacrimogen, iar raportul de expertiză coroborează cu declarațiile părții vătămate, ceea ce denotă că la caz, nu puteau fi puse la dubii cele menționate de Nogai S.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziilor nominalizate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul invocă că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul au dovedit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului.

Vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită pe deplin prin fapte și probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, fiind indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel nu s-a expus asupra lor ori nu le-a apreciat, ori le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului.

Decizia instanței de apel este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală care stipulează expres că: "Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor."

Astfel, instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apelul procurorului, care au dovedit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

La adoptarea hotărârii, instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate, martorilor, cât și alte probe prezentate de partea acuzării, adoptând o hotărâre reieșind în mod parțial, doar din declarațiile inculpatului și ale apărătorului acestuia.

Totuși, s-a reținut că locul derulării evenimentelor a fost determinat ca fiind în restaurant, cât și în drum, conflictul a fost unul de durată, acțiunile învinuitului au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate.

Încălcarea grosolană evidentă a ordinii publice s-a manifestat prin acțiunile violente intenționate și grosolane ale lui Nistor D. ce a atentat la regulile sociale și morale de conviețuire (care presupun rezolvarea civilizată și pașnică a oricărei situații de conflict), neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, manifestate prin acostarea jignitoare a lui Nogai S., precum și dorința inculpatului de a profita de un pretext neînsemnat (că a dansat cu fete în restaurant, care a succedat ulterior în pretextul nepermitterii de către angajații-paznici Nistor D. și Chironet V. de a reveni în local) pentru răfuială cu victima.

Exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate din partea inculpatului s-a manifestat prin aceea că, prin acțiunile lui a atins interesele legitime ale mai multor persoane care se aflau la locul infracțiunii de a conviețui în liniște și siguranță (Hotărârea CSJ nr. 4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism).

Depozițiile martorului Chironet V. urmau a fi apreciate critic, având în vedere relațiile de prietenie cu inculpatul, însă a rezultat neîndoielnic că Nistor D. s-a aflat la locul infracțiunii la data și ora indicată în actul de acuzare.

Astfel, calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal a fost corectă.

În primul rând, inculpatul a avut intenția de a încălca în mod grosolan și evident ordinea publică prin manifestarea bravurii, iar acțiunile lui au fost însoțite de aplicarea unui spreji cu gaz lacrimogen și cu aplicarea violenței fizice față de victimă.

La fel, în cazul infracțiunii de huliganism, latura obiectivă este una complexă, iar acțiunile grosolane care încălcă ordinea publică, trebuie să fie însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Violența poate fi fizică sau psihică, exprimată prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății, leziuni sub formă de arsură chimică la nivelul ochilor (*pct. 3 din Hotărârea CSJ nr. 4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism*).

Inculpatul a aplicat forța fizică în adresa părții vătămate într-un loc public, fără a fi rude sau măcar a se cunoaște și nu în baza unor relații reciproc ostile, dar folosind un pretext inventat, bazat pe standarde contrare regulilor sociale și morale de conviețuire.

Toate aceste acțiuni, fiind însoțite de necuviință, neobrăzare, comportament batjocoritor față de victimă, prin înjosirea onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, însoțită cu aplicarea violenței, precum și cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății nu pot fi calificate altfel decât în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

În acest context, prevederile pct. 3 ale Hotărârii explicative a Plenului CSJ nr. 4 din 19.06.2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale cu privire la huliganism, capătă o semnificație deosebită, or, huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, cu cauzarea prejudiciului sănătății.

Prin huliganism însoțit de un cinism deosebit se are în vedere încălcarea insistentă și demonstrativă a regulilor morale, manifestată prin disprețuire și batjocură ..., prin purtare nerușinată în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora.

Sub obrăznicie deosebită se înțeleg acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei, de distrugere și degradare a bunurilor proprietarului.

Acțiunile de huliganism sunt orientate, de regulă, spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice. Acțiunile de huliganism, în spațiu și timp, se pot desfășura și în locuri nepopulate sau noaptea, dar cu încălcarea ordinii publice.

Acțiunile făptuitorului, deși săvârșite din motive de serviciu sau personale, dar însoțite de încălcări grosolane ale ordinii publice și care exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, urmează a fi calificate ca huliganism.

Mai mult ca atât, inculpatul nu s-a limitat doar la îmbrâncirea, imobilizarea și scoaterea în mod jignitor a lui Nogai S. din restaurant, acțiuni care încalcă normele morale, dar a mai recurs și la aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Deci, fapta comisă de Nistor D. a depășit gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivele acestei infracțiuni fiind huliganice. Una din condițiile necesare pentru aplicarea răspunderii conform art. 287 Cod penal este ca inițiator să fie făptuitorul, care să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima. Totodată, motivele huliganice trebuie să fie condiționate de dorința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei.

Prin urmare, analizând acțiunile inculpatului, dânsul anume în mod huliganic a provocat conflictul, prin îmbrâncirea din restaurant, și ulterior prin aplicarea spreului cu gaz lacrimogen, iar Chironeț V. a acționat de comun acord cu primul.

În situația când Nistor D. nu a fost provocat de către partea vătămată, inculpatul își dădea seama și conștientiza că, continuându-și comportamentul grobian, încalcă grosolan ordinea publică. Adică, deși aparent acțiunile agresive ale lui Nistor D. erau

îndreptate asupra lui Nogai S., totuși primul conștientiza că urmările se răsfrâng și au repercusiuni și asupra persoanelor prezente la fața locului, sau rezultatul actelor huliganice au devenit inevitabil cunoscute altor persoane din incinta restaurantului "Xxxx", cât și din afara lui.

Instanța de fond a ignorat depozițiile părții vătămate, care au coroborat perfect cu probele materiale (procesul-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de confruntare, raportul de expertiză judiciară din 11.01.2017). La fel, de către instanță au fost ignorate depozițiile martorului Coșula G., care, deși aparent era cunoscut cu partea vătămată, aceasta nu reprezintă un motiv de a nu le lua în considerație.

Martorul Coșula G. și partea vătămată Nogai S. au făcut, atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată declarații consecvente, care sunt, de altfel confirmate și prin alte probe materiale, prin urmare în cazul lor nu se impun temeri de credibilitate. Anume aceste fapte și probe incontestabile nu au fost apreciate la justa valoare de către instanțele inferioare.

Declarațiile inculpatului, care evident fiind cointeresat la adoptarea unei hotărâri în favoarea sa, instanța nu le-a pus la îndoială și nu le-a apreciat critic cum a solicitat procurorul, cu toate că această versiune a inculpatului a fost combătută prin declarațiile martorilor acuzării.

Astfel, s-a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării, care a demască acțiunile ilegale ale inculpatului, respectiv au stabilit adevărul, or instanța de apel urma să menționeze și să supună aprecierii toate probele examinate în ședința de judecată.

Prin urmare, instanța de fond a pronunțat o sentință care este contrară legii, iar instanța de apel a menținut-o neîntemeiat, fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, fapte care urmează a fi calificate ca erori, astfel urma a fi casată.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

5.1. Avocatul Artiom Eni, la fel, declară recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul invocă că probatoriul cercetat în ședința de judecată nu a confirmat motivele reținute de instanțele de fond și apel în partea ce ține de constatarea în acțiunile inculpatului a semnelor constitutive ale contravenției prevăzute în art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

La caz, instanțele și-au întemeiat concluziile sale potrivit declarațiilor părții vătămate Nogai S., apreciindu-le ca având un rol determinant, fără a le corobora în procesul aprecierii acestora cu declarațiile lui Nistor D., deși circumstanțele indicate de ultimul au descris o altă situație de fapt, pe care procurorul contrar art. 19 alin. (3), 100 alin. (1) Cod de procedură penală, nu a examinat-o la faza urmăririi penale, cu toate că normele enunțate obligă acuzarea să administreze probe atât în defavoarea, cât și în favoarea acuzatului, și fără a ține cont de standardele de probațiune a vinovăției relevate.

Mai mult, contradicțiile între declarațiile lui Nistor D. și Nogai S. nu au fost înlăturate prin confruntările efectuate la urmărirea penală, procesele-verbale ale

acestora fiind cercetate conform art. 373 Cod de procedură penală, ceea ce nu permite instanței să aprecieze declarațiile părții vătămate ca fiind determinante.

Totodată, probe în vederea demonstrării faptului că Nistor D. a cauzat vătămări corporale lui Nogai S., cu o conotație penală sau contravențională, nu au fost prezentate. Iar contrar celor stabilite de instanțele inferioare, adevărul descris de inculpat s-a confirmat prin declarațiile martorului acuzării Coșulă Ghenadie, care a declarat instanței, ”că nu a văzut cine l-a stropit în ochi pe Nogai S. cu gaze lacrimogene, iar când a ieșit afară din local, l-a văzut pe Nogai S., a observat că afară mai erau oameni care venise la cafenea”.

Suplimentar, declarațiile lui Nistor D. au coroborat cu datele administrate la materialele cauzei penale prin documentul provenit de la administrația ”Xxxx”, potrivit căruia, agenții de pază a localului, nu dispun de gaze lacrimogene în dotare, care a fost cercetat în ședința de judecată în ordinea art. 373 Cod de procedură penală și a fost verificat în ordinea de apel potrivit art. 414 Cod de procedură penală.

Cu toate că instanțele au stabilit că inculpatul nu ar fi fost dotat la locul de muncă cu gaz lacrimogen, iar acțiunile principale nu au fost comise de inculpat, însă acuzarea nici nu a prezentat probe în vederea susținerii învinuirii date, aplicând principiul „*in dubio pro reo*”.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este

obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Conform art. 396 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului. Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenumului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond:

a) în descriptiv, a descris, neclar și divergent, fapta contravențională, considerată ca fiind dovedită, prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod contravențional, că inculpatul: *”la 22 ianuarie 2016, aproximativ orele 02:00, aflându-se în serviciu, în calitate de agent de pază al restaurantului ”Xxxx”, situat pe str. Xxxx, mun. Chișinău, l-a scos forțat pe Nogai Sergiu din restaurant, deținând asupra sa un balon cu gaze lacrimogene, l-a utilizat împotriva lui Nogai S., stropindu-l direct în ochi, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 10 ianuarie 2017, fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară”*.

Or, această faptă este similară cu cea imputată inculpatului prin rechizitoriu și conține elementele infracțiunii de huliganism, adică că el: *”la 22 ianuarie 2016, aproximativ orele 02:00, aflându-se în serviciu, în calitate de agent de pază al restaurantului ”Xxxx”, situat pe str. Xxxx, mun. Chișinău, urmărind scopul manifestării superiorității și bravurii față de vizitatorul localului, Nogai Sergiu, manifestând o lipsă de respect față de societate și încălcând în mod grosolan ordinea publică, în momentul în care acesta, forțat a fost scos afară din restaurant, deținând asupra sa un balon cu gaze lacrimogene, fără niciun motiv l-a utilizat împotriva lui Nogai S., stropindu-l direct în ochi în repetate rânduri, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 10 ianuarie 2017, fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară”*. Ori, aceste acțiuni sunt încadrate de procuror pe art. 287 alin. (3) Cod penal, ca: *”huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății”*.

Totodată, în dispozitiv s-a contrazis, dispunând neclar că: *”procesul penal în privința lui Nistor Dragoș, învinuit în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, se încetează pe motiv că*

*fapta comisă constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional. În temeiul art. 30 Cod contravențional, Nistor Dragoș se **liberează de răspundere contravențională**, pe motivul expirării termenului de aplicare a sancțiunii contravenționale” – soluție neprevăzută de Codul contravențional în genere;*

b) nu a coroborat aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, cât și soluția adoptată, cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, iar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile clădirii, ori ale unui alt loc, care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional și care includ orice loc accesibil sau deschis publicului. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a integrității patrimoniului. Încălcarea grosolană a ordinii publice se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății. Prin huliganism însoțit de un cinism deosebit se are în vedere încălcarea insistentă și demonstrativă a regulilor morale, manifestată prin purtare nerușinată în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora, etc. Sub obraznicie deosebită se înțeleg acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei, etc. Va fi considerată infracțiune de huliganism, prevăzută la art. 287 Cod penal, dacă făptuitorul recurge și la aplicarea violenței. În astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni. Alte obiecte pentru vătămarea integrității corporale urmează a fi considerate cele care au fost pregătite de făptuitor din timp sau în timpul săvârșirii acțiunilor huliganice. La această categorie pot fi atribuite și obiectele, care nu sunt destinate, după construcție, pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, însă care comportă pericol pentru aceste valori sociale, datorită calităților vulnerante, ce sunt specifice acestor obiecte. Se delimitează de alte fapte, în particular de contravenția prevăzută de art. 78 Cod contravențional, dat fiind că huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența acțiunii principale – încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente – acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor, folosirea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale. Aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale la săvârșirea actelor de huliganism, constituie temei pentru calificarea infracțiunii în baza alin. (3) art. 287 Cod penal nu numai în acele cazuri în care vinovatul cu ajutorul lor cauzează vătămări corporale, dar și atunci când utilizarea obiectelor menționate în procesul actelor huliganice creează un pericol real pentru viața și sănătatea cetățenilor (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3., 5., 6., 11.*).

Or, particularitățile împrejurărilor stabilite pe caz de prima instanță și cele enunțate supra denotă că în acțiunile inculpatului se regăsesc, în mod rezonabil, elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins unele probe și a admis alte dovezi.

Mai mult, concluziile sumare și divergente că: *”...nu s-a reținut elementul de încălcare a ordinii publice de către inculpat. Or, acesta doar a scos din local partea vătămată..., nu s-a atestat că inculpatul a fost dotat la locul de muncă cu gaz lacrimogen..., faptul că inculpatul l-a stropit cu gaze lacrimogene nu presupune și..., în cauză, acțiunile principale nu au fost comise de inculpat..., acuzarea nu a prezentat probe că prin acțiunile inculpatului de scoatere a părții vătămate din local a fost încălcată în mod grosolan ordinea publică..., se conchide că fapta inculpatului constituie o contravenție..., adică vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății..., raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 11 ianuarie 2017, potrivit căruia lui Nogai S. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară...”*, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept

pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, deoarece, concluzionând sumar că: *"...la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia..."*, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins unele probe și a admis alte dovezi.

Totodată, concluziile neclare și divergente că: *"...norma de drept incriminată acestuia prevede expres - încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, indice calificativ ce lipsește în speță..., a rezultat că, la momentul când era scos din cafenea, el a fost stropit și prima dată și a doua oară, de una și aceeași persoană, pe nume Nistor Dragoș. Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 11 ianuarie 2017, lui Nogai S. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură chimică de contact la nivelul conjunctivei ochilor, care a putut fi produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, calificată ca vătămare ușoară..., prin acest raport de expertiză s-a dovedit faptul că leziunile corporale la partea vătămată au fost provocate în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizate, or, raportul dat coroborează atât cu declarațiile părții vătămate Nogai S., cât și cu declarațiile martorului Coșula G."*, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale;

c) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate (*pct. 3. - 5, 5.1. din decizie*);

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu și de avocatul Artiom Eni, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021 în privința inculpatului Nistor Dragoș xxxx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 11 iunie 2021.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico